

Становище

по конкурс за заемане на академична длъжност *професор* по специалността *Педиатрия* за нуждите на Катедра по педиатрия към Факултет по медицина на Медицински университет Проф. д-р Параскев Стоянов – Варна

Относно: обявен конкурс за заемане на академичната длъжност *професор* в област на висшето образование 7. Здравеопазване и спорт, професионално направление 7.1 Медицина и научна специалност Педиатрия за нуждите на Факултет Медицина, Катедра Педиатрия, при МУ – Варна и Клиника по детска клинична хематология и онкология в УМБАЛ Св. Марина – Варна, публикуван в *Държавен вестник*, бр. 62 от 06.08.2019 г.

Кандидат (единствен): доц. д-р Валерия Игнатова Калева, доктор

Пищещ становище: проф. д-р Боряна Борисова Върбанова, доктор
Член на Научно жури по заповед Р-109-315/07.10.2019 г. на Ректора на МУ – Варна, определена за изготвяне на становище

Биографични данни, професионално и академично развитие

Доцент д-р Валерия Игнатова Калева е родена на 17.02.1955 г. в с. Старо село, област Силистра. През 1973 г. завършва с отличен успех средно образование, а през 1979 г. се дипломира с отличен успех от Висш медицински институт – Варна. Придобива специалност по детски болести през 1984 г. През 1987 г. след спечелен конкурс е назначена за асистент към Катедрата по педиатрия на ВМИ – Варна и Клиниката по детска онкохематология на МБАЛ „Света Марина“ Варна. През 2005 г. защитава дисертационен труд на тема *Фебрилна неутропения и инфекциозни усложнения при онкологично болни деца* и придобива образователната и научна степен *Доктор* по специалност *Педиатрия*. От 2005 г. оглавява Клиниката по детска онкохематология на МБАЛ „Света Марина“ Варна. През 2007 год. е избрана за доцент към Катедрата по педиатрия на МУ Варна.

Доц. Д-р Валерия Калева има придобити 3 медицински специалности: *Детски болести*, *Клинична хематология* и *Детска клинична хематология и онкология*.

Специализирала е в Клиниката по детска онкохематология София и в Националния институт по хематология (НИКХ) в София в периода 1990-1992 г. Посещавала е курсове и обучения в редица европейски страни: Кипър, Гърция, Германия, Швеция, Белгия, Португалия по различни проблеми на клиничната онкохематология при деца. Придобива диплом по Здравен мениджмънт през 2013г.

Доц. Валерия Калева е ръководител на Катедрата по Педиатрия към МУ-Варна от 2012 г. до настоящия момент. От 2006 до 2016 г. е член на Академични структури – Факултетен съвет и Академичен съвет, както и на Научен съвет на университета. Заемала е ръководни постове в управлението на МБАЛ "Света Марина" като член на Борда на директорите, председател на болнични комисии и координатор на иновативни проекти за трансплантация.

Научноизследователска дейност

Наукометрични показатели

Доц. Валерия Игнатова Калева участва в конкурса с общо 282 научни труда, като 189 от тях са реализирани след получаване на АД *доцент*. В 53 публикации (28%) е единствен или първи автор: единствен автор в 32 научни труда (19%), първи автор в 21 публикации (12%). В колективни трудове участва като втори автор в 43 (22%), трети в 29 (15%) и следващ автор в 64 (32%).

Съгласно приложената справка от библиотеката на МУ- Варна, публикациите на доц. Д-р Калева имат импакт фактор 64.14; броят на цитиранията е 65, като 58 от тях са цитирания в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация

Тематични направления и приноси

Научните приноси на доц. д-р Калева са класифицирани в 6 направления: (1) редки хематологични болести, (2) други хематологични нарушения и болести в детска възраст, (3) злокачествени болести в детска възраст, (4) фебрилна неутропения и инфекциозни усложнения при онкологично болни деца, (4) други педиатрични проблеми и болести и (5) хематологични ръководства/стандарти, основани на доказателства.

1. Редки хематологични болести (103 публикации)

1.1. Бета таласемия и други таласемични синдроми (43 публикации)

Внушителен брой публикации са посветени на различни актуални аспекти касаещи патогенезата, диагностични и терапевтични подходи, съвременно мониториране на усложненията на това заболяване. Приносите в това направление са теоретично-методологични и приложни. Единадесет статии в националната и чужда периодика и седем доклада/резюмета на български и международни форуми интерпретират сърдечносъдовите нарушения при таласемия майор, като някои параметри и корелации се публикуват за първи път в българската литература. За първи път в България са оценени епидемиологични параметри на ендокринни нарушения при пациенти с таласемия майор и техното репродуктивно здраве, тубулната дисфункция, орални, хепатални и гастроинтестинални нарушения. В едно ръководство и няколко публикации за първи път в страната се дискутират резултати от хемотрансфузионната и желязо-хелатираща терапия, приложението на спленектомия и рационално хранене при

това заболяване. Няколко публикации със собствен клиничен принос са посветени на други редки хемолитични анемии в детска възраст.

1.2. Хемофилия А и В. Инхибиторна хемофилия (27 публикации)

В една статия и 5 доклада се представят за първи път в България най-съвременни епидемиологични и клинични модели на хемофилия А и хемофилия В. За първи път в България се представя подробно стратегията за индукция на имунен толеранс при пациенти с инхибиторна хемофилия. Една статия в чуждестранна периодика и два доклада интерпретират методи за клинична оценка на ставни промени при хемофилия А. Две статии в чуждестранна периодика и седем доклада на международни и национални форуми интерпретират съвременните терапевтични стратегии при хемофилия А. За първи път в България сравнително се анализира терапевтичната ефективност и икономическа целесъобразност на категориите профилактични режими с коагулационни фактори. Една статия и пет доклада от международни и национални форуми представят случаи на хеморагични инциденти при пациенти с хемофилия А. Няколко съобщения представят собствени клинични случаи на разгърната инхибиторна хемофилия. За първи път в България се демонстрира клинично приложение на протокол за индукция на имунен толеранс и профилактика с FEIBA при пациенти с инхибиторна хемофилия.

Други приноси са свързани със съвременни патогенетични, фенотипни и клинични модели на болестта на *Willebrand* и други редки коагулопатии (7 публикации).

1.3. Организация на грижите за пациенти с редки хематологични заболявания (16 публикации)

Няколко публикации за първи път в България дефинират принципи и правила за съставяне на експертна работна група, институционализирана да оптимизира организацията и качеството на медико-социалните грижи за пациенти с таласемия. За първи път в България е изграден и приложен в практиката Национален регистър за пациенти с таласемия. За първи път в България се дефинират принципи и алгоритми за създаване и функциониране на сертифициран експертен център за таласемия и хемофилия, съответстващ на европейски и световни стандарти.

2. Други хематологични нарушения и болести

Четири статии и три доклада на национални форуми интерпретират практическите алгоритми за поведение при неутропения, анемия и хеморагична диатеза в детска възраст с практически приложен принос. 4 публикации разглеждат редки болести в детската хематология.

3. Злокачествени болести в детска възраст (54 публикации)

Един раздел от монографичен труд/учебник, две обзорни статии и три доклада на национални форуми интерпретират диагностично-терапевтични проблеми, свързани с най-актуални злокачествени болести в детска възраст. Структурирани са начални семиотични модели на най-честите детски неоплазии и причините за диагностично забавяне. За първи път в българската литература за продължаващо медицинско обучение се представят съвременни парадигми за плеврални изливи при детски злокачествени болести.

Шест публикации за първи път в България се обобщават клинично-морфологични и флоуцитометрични данни за деца с новодиагностицирана и рецидивираща остра лимфобластна левкемия (ОЛЛ) и представят параметри за имунофенотипна модулация. За първи път в България се представят обобщени мултицентрови данни за терапевтична ефективност при остра (ОМЛ) и хронична (ХМЛ) миелобластна в детска възраст. Три статии в национална и чужда периодика и два доклада/резюмета на национален и международен форуми обобщават собствени клинични практики, свързани с особеностите в клинично-лабораторните показатели на острата лимфобластна левкемия при деца и нежеланите непосредствени, ранни и късни странични събития от цитостатична терапия. За първи път в световната литература се описва случай на едновременна поява на ETV6-RUNX1 и BCR-ABL транскрипти при дете с В-клетъчна остра лимфобластна левкемия. За първи път в България е описано дете с бластна плазмоцитонидна дендритна клетъчна неоплазия.

Две статии в национална и чужда периодика и седем доклада/резюмета на национални форуми дискутират симптоми и нежелани странични събития от цитостатична терапия.

Седем проучвания представят клиничен опит от едноцентрови и национални мултицентрови проучвания върху терапевтичния подход при лечение на лимфоми в детската възраст. За първи път в България при деца с болест на Hodgkin е приложен протокол Euro Net-PHL-C1 като терапевтичен стандарт.

Три раздела на клинично ръководство, две статии и пет доклада/резюмета на национални и международен форуми интерпретират диагностични, прогностични и терапевтични проблеми при солидни тумори в детска възраст. Те представят първи път в България обобщени мултицентрови резултати за хистологични, прогностични и терапевтични параметри при най-честите солидни тумори. Осем проучвания, една статия и 5 доклада са посветени на надграждане към клиничните модели за терапевтично поведение при абдоминални и бъбречни солидни тумори в детска възраст и техни редки прояви.

4. Имуносупресия, фебрилна неутропения, инфекциозни усложнения при онкологично болни деца (14 публикации)

Един пленарен доклад и една статия за първи път в България представят препоръки за поведение при фебрилна неутропения и анализ на честота и структура на инфекциозни усложнения при фебрилна неутропения при онкологично болни деца.

Шест статии в националната периодика и един доклад/резюме на международен форум интерпретират клинични аспекти на инфекциозни усложнения при деца с малигнени хемопатии и солидни тумори. За първи път в България се анализира честота, структура и микробиологичен спектър на различни категории инфекциозни усложнения при онкологично болни деца. За първи път се въвеждат оценъчни критерии за орален и дентален статус и се предлага пробиотична профилактика на орален мукозит. Четири публикации описват клиничната манифестация на специфични редки инфекциозни усложнения и свързани с тях персонални терапевтични решения.

5. Други педиатрични проблеми и болести

Три статии в националната периодика и два доклада/резюмета на национални форуми представят редки немалигнени заболявания в педиатричната практика и актуални аспекти на лекарствената терапия.

6. Стандарти, методични указания (6 броя)

Няколко раздела в национални ръководства за първи път в България представят препоръки за поведение при фебрилна неутропения и дискутират подхода GRADE като метод за съставяне на клинични ръководства, основани на доказателства.

Учебно-преподавателска дейност

Доц. Д-р Калева е преподавател с 35 годишен стаж. Преподава *педиатрия* на студенти по специалност *медицина, медицинска сестра, акушерка, рентгенов лаборант и инспектор по общественото здраве*. Има средна годишна учебна натовореност през последните 3 години 188 часа при норматив 126 часа

Под нейно ръководство е разработен пилотен проект за професионално обучение за придобиване на степен на професионална квалификация за професиите *здравен асистент* и *болногледач*, на базата на който МУ – Варна получава лиценз за обучение по двете професии към специалността *здравни грижи* във Факултета по общественото здравеопазване.

Ръководител е на трима специализанти по педиатрия и на четирима специализанти по детска клинична хематология и онкология. Член е на комисии за придобиване на клинична специалност по Детска клинична хематология и онкология и Клинична хематология

Ръководител е на един дипломант и пет докторанти, двама от които с успешна защита на дисертационните си трудове съответно през 2016 г. и 2017 г.

Рецензент е на дипломни работи, докторски дисертации, научни трудове на кандидати за присъждане на научното звание *главен асистент, доцент и професор*. Член е на редакционните колегии на списание *Клинична хематология, Редки болести и Педиатрия*. Член на УС на Българско медицинско сдружение по хематология и УС на Българска педиатрична асоциация (БПА); председател на Варненска регионална колегия на БПА; член е на Българско медицинско сдружение по детска хематология и онкология, Българско онкологично дружество, Европейска асоциация по хематология (ЕНА), Европейска асоциация по детска онкология (SIOPE) и International Network of Clinicians for Endocrinopathies in Thalassemia and Adolescence Medicine (ICET)

Обществена и експертна дейност

Доц. Д-р Калева е член на Комисия по редки болести, на Експертен съвет по медицинската специалност *детска клинична хематология и онкология* към МЗ, на Национален съвет по хемофилия към Консултативен съвет *Партньорство за здраве* при Министерски съвет, постоянен председател на Национална работна група по таласемия и хемофилия към БМСХ, външен експерт на НЗОК за редки анемии и

коагулопатии и експерт към Комисия за лечение на деца в България и чужбина към НЗОК.

През 2007 г. основава Работна група по таласемия към БМСХ, провела над 25 национални научнообразователни мероприятия за лекари, медицински специалисти и пациенти. Под нейна редакция е издадена монографията *Наръчник за клинично поведение при бета-таласемия* и с нейно съдействие е създаден първият регистър за редки болести в България – Регистър за пациентите с таласемия.

Под нейно председателство през 2009 г. е създадена и Работна група по хемофилия, провела над 20 национални научнообразователни мероприятия за лекари, медицински специалисти и пациенти.

В областта на детската онкохематология участва в организирането на научни форуми от национален и регионален мащаб, включително и като домакин на национални и международни работни срещи.

Доц. Калева участва в създаване и актуализиране на медицинските стандарти и терапевтични алгоритми по педиатрия, детска онкохематология, клинична хематология и медицинска онкология. Под нейно ръководство през 2013 г. в УМБАЛ “Св. Марина” – Варна е разкрит първият експертен център по редки болести в България – Експертен център по коагулопатии и редки анемии (ЕЦКРА), а през 2017 г. започва работа и първият извънстоличен Център за трансплантация на ХСК при деца.

Участие в проекти, свързани с професионални институции/мрежи или обществени организации

- общо 5 проекта, 2007-2018 г.

Членство в обществени организации

- общо 3 организации

Доц. Калева е удостоявана ежегодно с приза *Лекарите, на които вярваме*, и през 2017 г. е избрана за член на Лекарската лига на България. През 2011 г. е наградена с приза *Принос в развитието на медицината и здравеопазването на Отворено общество – Варна*, през 2017 г. – с приза *Принос в развитието и прилагането на ТХСК* на кмета на Варна и през 2019 г. – с почетен плакет за принос в областта на редките болести в България от Информационен център за редки болести и лекарства сираци.

Заключение

Научното присъствие на доц. д-р Валерия Калева в българската детска онкохематология притежава акценти на актуалната тематичност, методологична компетентност, аналитична интерпретативност и клинична приложимост. Доц. Д-р Калева е също високо ерудиран клиницист, концентрирала усилията си в иновативни методи за диагноза и терапия в своята специалност. Академичното ѝ развитие като преподавател и широката експертна и обществена дейност допълнително обогатяват профила на доц. Калева на водещ специалист в педиатричната наука и практика в нашата страна. Благодарение на научните си постижения, доц. Д-р Калева се ползва с авторитет като учен и в чужбина.

Въз основа на значимия научен принос в областта на българската педиатрична онкохематология, академичната ерудиция и социалния авторитет на доц. д-р Валерия Калева предлагам на уважаемото научно жури да гласува за присъждане на академична длъжност Професор по научна специалност Педиатрия, Катедра Педиатрия, Медицински университет – Варна.

22.10.2019 г.

Проф. д-р Боряна Върбанова

